

Před několika dny (27. 8.) jsem zavěsil na tento web připomínku prvního rozhodného dne v životě československého výplatního otisku. Připomněl jsem, že dne 6. 9. 1926, tedy po 95 letech, vyšel Věstník ministerstva pošt a telegrafů č. 44 vycházející z ustanovení číslo 89/1926 MPT, který oficiálně povolil výplatní stroje v československém poštovním provozu.

Dnes připomínám druhý rozhodný den v životě našeho výplatního otisku - den 16. 9. 1926. Tento den se významně zapsal do poštovní historie Československa a my si den 16. 9., od kterého letos uplyne již 95 let, připomínáme jako úspěšný pokus zmodernizovat a zracionalizovat poštovní provoz.

Dne 16. 9. 1927 dopoledne se komise poštovní správy v čele s jejím čelným představitelem ministerstva pošt a telegrafů JUDr. Karlem Dunovským (viz vox dole) vydala do středu Prahy, na Příkopy, aby ve dvou velkých bankách tehdejšího Československa "postavila a uvedla v provoz první československý výplatní stroj Francotyp A v budově Živnostenské banky a druhý výplatní stroj Francotyp B v budově České průmyslové a hospodářské banky", jak praví tehdejší doklady. "Strojová počítadla byla nastavena na nulu. Stroje byly opatřeny plombou a uvedeny v činnost zasunutím výplatního proužku č. 1 v hodnotě 2000 Kč u prvního stroje a výplatního proužku č. 2 u druhého stroje."

Dodávám, že provoz byl na zkoušku. První den 16. 9. byly vytvořeny jen pro historické a oficiální účely, skutečný první pracovní den začal 17. 9. 1926. Viz výplatní otisk Živnostenské banky z tohoto dne níže.

Protokoly (Zprávy o zahájení činnosti výplatních strojů) s podpisy aktérů tohoto slavnostního aktu a s obálkami adresovanými Poštovnímu muzeu v Praze a opatřenými oběma otisky jsou součástí sbírek Poštovního muzea v Praze.

Přepisy obou Protokolů a originální vzhledu druhého společně s podpisy osmi účastníků oficiální delegace poštovní správy pořízenými při uvedení strojů do provozu jsou součástí ilustrací mé knihy "Žralok a frankotyp" (str. 22 23, 24, Praha 2017).

Třetí rozhodný den v životě čs. výplatního stroje přišel o něco později, to byl rozhodný den na trvalo. O tom až později v listopadu.

B O X

JUDr. KAREL DUNOVSKÝ

(5. května 1878, Plzeň - 14. září 1960, Řevnice, + ve věku 82 let)

Karel Dunovský byl rakousko - uherský, český a československý státní úředník a politik. V poštovníctví zastával různé funkce, ke konci první republiky krátce ministr pošt a telegrafů, v pořadí 12. To bylo v době od 22. září 1938 do 4. 10. 1938 v úřednické vládě Jana Syrového.

Předchůdcem Karla Dunovského byl Alois Tučný a nástupcem Vladimír Kajdoš.

Karel Dunovský se narodil do rodiny poštmistra. Maturoval na gymnáziu v Plzni. Práva vystudoval v letech 1898 - 1901 na české univerzitě v Praze. Titul JUDr. získal v roce 1904.

V letech 1903 - 1914 pracoval na poštovním ředitelství v Praze., v letech 1914 - 1918 v předlitavském ministerstvu obchodu ve Vídni.

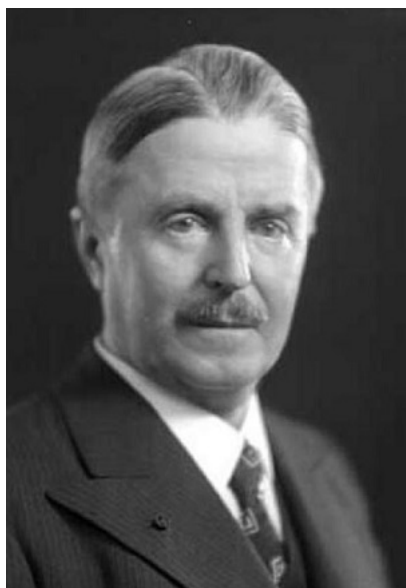
Od vzniku Československa působil jako vedoucí úředník na ministerstvu pošt a telegrafů., od roku 1933 byl odborovým přednostou. V letech 1935 - 1939 zastával funkci generálního ředitele pošt a telegrafů, poté se stal ministrem.

Ve 30. letech byl předsedou správní rady a výkonného výboru státního podniku Česká pošta a členem správních rad obchodních společností se státním podílem.

V roce 1939 odešel do penze.

Manželka Libuše byla dcerou pražského advokáta JUDr. Karla Setunského (1850 - 1929), politika mladočeské strany a předního laického činovníka evangelické církve. V letech 1895 - 1901 byl poslancem českého zemského sněmu.

Čerpáno z biography.hiu.cas.cz (autor Josef Tomeš)

Oficiální portrét JUDr. Karla Dunovského